

12
sie!
[zich uit, is op politiek gebied niet een ongewoon of in het algemeen verontrustend verschijnsel, en zij vindt haar natuurlijke uitlaat en afkoeling in electorale actie. Ware de uitbreiding langs den weg van analogische wetstoepassing tot stand gekomen, dan zou de agitatie zich tegen den rechter hebben gekeerd; de verontwaardiging tegen den onafhankelijken rechter kan niet bij verkiezingen zich doeltreffend uiten, zij zou zich tot een duurzamen wrok wegens beweerde klasserechtspraak hebben gezet.]

Ik spreek nu nog in de veronderstelling dat de critiek op analogische wetstoepassing ongegrond zal zijn; dat een ongepast gebruik alleen in de verbeelding zal bestaan; dat de rechterlijke macht zich ook in de meest bewogen tijden zal vrijhouden om aan eigen staatkundige overtuiging een niet behoorlijken invloed op haar analogische wetstoepassing te geven. In geen land is de rechterlijke macht meer onbevangen dan in Nederland. Wil men dat dit zoo blijve, dan late men na waarde-oordeelen aan haar op te dragen die van politieken aard kunnen zijn, en die in de organisatie van het staatsbestuur tot de eigenaardige taak van wetgevende organen behooren.

Maar bewijst niet de practijk in de landen, waar analogische uitbreiding van strafbedreigingen toegelaten is, dat deze zonder gevaar is?

8
De practijk in Nederland, onder art. 17 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande van 1815? Maar die practijk, op een zeer beperkt terrein, immers alleen van de specifiek militaire delicten, werkend, werd gedrukt door het scherp afkeurend oordeel over de analogie door schier alle Nederlandsche rechtsgeleerden, van der Hoeven voortaan, uitgesproken. Geen wonder dat zij schuchter en schoorvoetend haar weg ging ⁹⁸). Wat er goeds van gezegd is, berust op den minderwaardigen toestand der oude wet. Toen in het nieuwe Wetboek van Militair Strafrecht van 1903 de afschaffing werd voorgesteld, was er niemand, die het voor behoud van de analogie in het gemoderniseerde wetboek heeft opgenomen. De krijgswet-voorzitter van